

NGHỊ LUẬN TƯ TƯỞNG ĐẠO LÍ VỀ TRANH GIÀNH VÀ NHƯỜNG NHỊN

1. Lập dàn ý nghị luận về vấn đề "Tranh giành và nhường nhịn"

a. Mở bài:

- Tranh giành và nhường nhịn là hai trong số những tính cách của con người. Đó là mặt tốt và mặt chưa tốt.

- Vậy tranh giành và nhường nhịn có ý nghĩa như thế nào trong cuộc sống của chúng ta ?

b. Thân bài:

Giải thích: (Đặt câu hỏi: là gì?)

- Tranh giành là gì? => Sự ham muốn rất lớn một sự vật nào đó về phía mình.

- Nhường nhịn là gì? => Chịu để lại một sự vật nào đó cho người khác với thái độ hòa nhã.

Đưa ra các biểu hiện: (Đặt câu hỏi: Tại sao ? Vì sao?)

- Tại sao chúng ta nên nhường nhịn trong cuộc sống?

+ Đó là một trong những phẩm chất tốt của con người.

+ Cuộc sống sẽ dễ dàng hơn, thắt chặt tình cảm giữa con người với con người hơn.

- Dẫn chứng: Câu chuyện "Dê đen và Dê trắng" khi tranh nhau qua cầu, vì không ai chịu nhường nhịn ai nên cuối cùng cả hai đều rơi xuống sông.

Tranh giành có mang lại lợi ích gì cho con người không?

- Làm xấu đi mối quan hệ, tình cảm giữa con người với nhau.

- Thể hiện mình là kẻ ích kỷ, không biết nghĩ đến những người xung quanh mình.

Bàn bạc, mở rộng vấn đề: Có phải nhường nhịn mãi sẽ trở thành hèn nhát không?

- Đó là cách xử sự khôn khéo trong giao tiếp ứng xử của con người.

- Giúp cho ta dễ thành công hơn trong cuộc sống.

- Dẫn chứng: Trong gia đình, anh chị em trên thuận dưới hòa, biết nhường nhịn lẫn nhau sẽ là một gia đình hạnh phúc. Ngoài xã hội, nếu mọi người ai ai cũng tâm niệm một câu "Một câu nhịn, chín sự lành" thì xã hội sẽ tốt đẹp biết bao.

c. Kết bài:

- Tranh giành và nhường nhịn là hai phẩm chất đạo đức của con người.
- Cần đề cao đức tính tốt: nhường nhịn.
- Tránh xa đức tính chưa tốt: tranh giành.

2. Nghị luận tư tưởng đạo lí về "Tranh giành và nhường nhịn"

Trong cuộc sống luôn có những sự mâu thuẫn và đối lập nhau. Đôi khi chúng ảnh hưởng tiêu cực tới nhau, đôi khi ngược lại chúng lại bổ trợ cho nhau. Ví dụ như sự “tranh giành” và “nhường nhịn” trong mỗi người.

Tranh giành là đấu tranh bằng lí lẽ hoặc hành động để giành lấy một đồ vật hay một thứ gì đó bao hàm cả vật chất, tinh thần, tình cảm từ một người nào đó. Nó xuất phát từ sự ham muốn rất lớn một sự vật nào đó về phía mình. Còn nhường nhịn thì ngược lại, là chịu thiệt về mình, không tranh chấp với ai, chịu để lại một sự vật nào đó cho người khác với thái độ hòa nhã. Đây là thái độ sống được đề cao.

Tranh giành và nhường nhịn tuy là hai biểu hiện phẩm chất khác nhau, tuy nhiên chúng có một điểm chung đó là đều thể hiện thông qua hành động, biểu hiện bên ngoài, từ trong cách ứng xử giao tiếp giữa mọi người từ trong gia đình đến ngoài xã hội. Ví như, ngay từ khi còn bé có những đứa trẻ đã có những hành động tranh giành cái kẹo, cái bánh hay đồ chơi với anh chị em của mình. Những hành động đó tuy không có gì to tát nhưng lại là mầm mống cho những thói xấu sau này nếu hành động đó không được uốn nắn dạy dỗ cẩn thận thì khi lớn lên đứa trẻ đó sẽ dễ trở nên một kẻ ích kỷ, lúc nào cũng chăm chăm đến quyền lợi bản thân, giành giật những cái vốn không phải của mình. Còn ngược lại nếu ngay từ bé, một đứa trẻ được dạy dỗ phải biết nhường nhịn người khác, biết chia sẻ những thứ mình có với mọi người xung quanh thì chắc chắn khi lớn lên đứa trẻ đó sẽ trở thành một người biết yêu thương, giúp đỡ mọi người xung quanh.

Tranh giành, nhường nhịn là hai mặt, hai khái niệm trái ngược nhau. Sự tranh giành làm cho con người trở nên ích kỷ, làm xấu đi nhiều mối quan hệ trong xã hội. Ngược lại, nhường nhịn là sự chia sẻ cảm thông, làm cho con người lớn lên, hoàn thiện hơn về nhân cách. Từ xưa cha ông ta thường dạy “một điều nhịn chín điều lành” chính vì vậy chúng ta ít tranh giành với nhau nhường nhịn nhau sẽ mang lại hạnh phúc cho người khác mà còn mang lại nhiều điều tốt lành cho mình. Đó là một phẩm chất cần có của con người mới trong xã hội hôm nay, những con người không chỉ hạnh phúc khi được nhận mà còn biết hạnh phúc khi được trao ban

Dù vậy, ta cũng cần nhìn nhận hai vấn đề “tranh giành” và “nhường nhịn” trên nhiều phương diện. Tuy tranh giành là không nên nhưng ta vẫn có thể tranh giành nếu như việc đó đem lại lợi ích cho mọi người, cho đất nước. Ví như việc ông cha ta từ xưa đã dũng cảm đứng lên giành lại độc lập dân tộc dù có phải hy sinh tính mạng, hy sinh hạnh phúc của bản thân để có được một nước Việt Nam độc lập như ngày nay. Hay như những phụ nữ hiện đại đã dám đứng lên đòi hỏi quyền bình đẳng cho nữ giới. Tất cả những hành động đó tuy là tranh giành nhưng là tranh giành một cách có lý và có lợi cho tất cả mọi người, điều đó nên được khuyến khích. Còn nhường nhịn tuy là điều cần thiết cho cuộc sống, nhưng không phải lúc nào ta cũng chịu phần thiệt về mình. Như trong công việc, nếu ta có khả năng hoàn thành nhưng, nhường nhịn người khác sẽ làm tổn hao bao nhiêu công sức và tiền của mà không đạt hiệu quả gì cả.

Mỗi người nên hướng bản thân vào lối sống đẹp. Ta cần biết nhường cơm sẻ áo cho người khác. Hơn nữa, ta cần phải học cách nhường nhịn, học cách sẻ chia và học cả cách yêu thương con người. Tự giáo dục mình thôi chưa đủ mà phải có ý thức giáo dục những người khác, đặc biệt là những người nhỏ tuổi hơn ta. Trong mối quan hệ bạn bè, chúng ta nên giúp đỡ tương trợ lẫn nhau mỗi khi gặp khó khăn, không nên vì lợi ích cá nhân mình mà tranh giành những thứ vô bổ, vô giá trị để huỷ hoại tình bạn vốn cao quý và đẹp đẽ. Trong gia đình, anh em nên hoà thuận với nhau không vì những chuyện nhỏ nhặt mà khiến cho anh em tương tàn.

Tóm lại, chúng ta nên hướng bản thân mình vào một lối sống cao đẹp không vì bản thân hay sống vì người khác. Lối sống nhường nhịn là lối sống cao đẹp đòi hỏi chúng ta nên học hỏi và phát huy.

3. Suy nghĩ của em về vấn đề "Tranh giành và nhường nhịn"

Trong cuộc sống xã hội đầy bộn bề như ngày nay thì tính cách của con người cũng theo đó mà có sự biến chuyển rất rõ rệt. Trong vô vàn những tính cách của con người thì dường như sự tranh giành và nhường nhịn là hai trong số những tính cách có mối quan hệ khăng khít với nhau. Nếu như sự nhường nhịn là biểu hiện của đức tính vị tha, khoan dung thì tranh giành là sự biểu hiện của lòng đố kỵ.

Vậy tranh giành và nhường nhịn đã được thể hiện như thế nào trong cuộc sống của chúng ta? Và chúng có ảnh hưởng tích cực hay tiêu cực nào trong xã hội?

Trước hết ta phải hiểu rõ tranh giành là gì? Đó là tranh nhau để giành lấy điều gì đó về phía mình bất chấp tất cả. Thế còn nhường nhịn nghĩa là gì? Là chúng ta chịu nhận phần kém,

phần thiệt về mình, để cho người khác được hưởng phần hơn trong quan hệ đối xử với nhau. Với cách chúng ta vừa định nghĩa thì hai khái niệm này một bên thì thể hiện cái tốt và một bên thể hiện cái chưa tốt.

Vậy thì tại sao chúng ta nên nhường nhịn nhau trong cuộc sống? Bởi vì đó là một trong những phẩm chất tốt đẹp của con người. Cuộc sống của chúng ta sẽ dễ dàng hơn, thắt chặt được mối quan hệ, tình cảm giữa con người với con người với nhau hơn. Trong kho tàng truyện ngụ ngôn dân gian, chúng ta chắc ai cũng đã từng đọc qua câu chuyện “Dê trắng và Dê đen”. Khi hai con dê tranh nhau qua cầu, do không ai chịu nhường nhịn ai nên cả hai cuối cùng đều rớt xuống sông. Nội dung câu chuyện trên cũng minh chứng phần nào cho việc nếu chúng ta trong cuộc sống không biết nhường nhịn lẫn nhau thì cả hai sẽ phải chịu những hậu quả nặng nề.

Hay trong cuộc sống, tìm hiểu tình huống trong siêu thị có hàng người đang xếp hàng để tính tiền phần hàng mình vừa mua, thế nhưng bỗng có một người chen ngang chạy lên đứng đầu hàng để tính tiền, những người đứng đợi khá lâu trước đó rất bức xúc và bắt đầu đôi bên gây ra cãi vã, dẫn đến đánh nhau rất đáng tiếc. Trong tình huống này, ta thấy người chen ngang đã thể hiện mình là một người vừa không có ý thức xếp hàng, vừa thể hiện mình là một người rất bất lịch sự. Nếu như hai bên mỗi bên nhường nhịn nhau một tiếng, và xếp hàng một cách trật tự thì sẽ không có chuyện gì xảy đến.

Vậy tranh giành có mang lại lợi ích gì cho con người không mà sao vẫn tồn tại rất nhiều con người thích tranh giành với nhau như vậy? Trước hết ta cần xác định, tranh giành là một đức tính không tốt của con người. Nó khiến cho mối quan hệ giữa con người và con người trở nên xấu đi, làm mất đi tinh cảm thân thiết. Đồng thời, nó cũng thể hiện mình là một kẻ ích kỉ, không biết suy nghĩ và quan tâm đến những người xung quanh mình. Giống như nhân vật thích chen ngang một cách bất lịch sự như vị khách trong siêu thị như trong câu chuyện trên đã thể hiện rõ tranh giành nhau sẽ không mang lại bất kì lợi ích tốt đẹp nào cả.

Nhưng trong xã hội đầy rối ren, xô bồ thì có phải nhường nhịn mãi sẽ trở nên hèn nhát không? Xin thưa mọi người là không. Bởi vì khi ta nhường nhịn, điều đó đã thể hiện cách xử sự khôn khéo trong giao tiếp ứng xử của con người với nhau. Nó giúp cho ta đạt được dễ dàng những thành quả trong cuộc sống. Ví dụ như trong gia đình chúng ta, nếu anh chị em trên thuận dưới hoà, mỗi người đều biết nhường nhịn lẫn nhau sẽ tạo nên một đại gia đình hạnh phúc và yên vui, làm ấm lòng những người làm cha, làm mẹ. Còn ngoài xã hội, nếu như ai ai cũng biết tâm niệm “Một câu nhịn, chín sự lành” thì xã hội của chúng ta sẽ đẹp đẽ biết bao.

Còn nếu như ai ai cũng chỉ biết nghĩ đến bản thân mình, ích kỉ mà không quan tâm đến mọi người thì chắc chắn những người đó sẽ dễ gặp trắc trở và thất bại trong cuộc sống sau này của mình.

Nói tóm lại, tranh giành và nường nhịn luôn tồn tại trong cuộc sống của mỗi chúng ta. Vì vậy, chúng ta cần phải mở rộng lòng mình, luôn lấy sự nường nhịn làm kim chỉ nam trong cuộc sống của bản thân. Từ đó khắc phục dần thói xấu tranh giành lẫn nhau.

www.eLib.vn